

A 1879/vekst**Behandles i** Udvalget for Vækst og Udvikling i Norden

Udvalget for Vækst og Udvikling i Nordens betænkning over

**Medlemsforslag
om å styrke de nordiske grensekomiteene****Forslag**

Utskottet för tillväxt och utveckling föreslår att

Nordiska rådet inte går vidare med Medlemsforslag om å styrke de nordiske grensekomiteene.

Baggrund

Gränskommittéerna har genom åren bidragit till att stärka det nordiska samarbetet genom att främja olika projekt i våra nordiska länder vilket medför ökade krav på att engagera sig ännu mer i de aktiviteter som Nordiska rådet bedriver.

Samtidigt har anslagen till gränskommittéerna inte indexjusterats under de senaste tio åren.

För att upprätthålla en god aktivitetsnivå och göra det nordiska samarbetet känt i de olika regionerna är väl fungerande gränskommittéer absolut nödvändiga.

Gränskommittéerna är också vår närmaste länk till lokala och regionala företagsrepresentanter samt politiker och är därför viktiga för det arbete och de mål som Nordiska rådet prioriterar.

Udvalgets synspunkter

Utskottet för tillväxt och utveckling godkände den 29 juni 2021 Nordiska Ministerrådets samarbetsprogram för regional utveckling och planläggning 2021–2024.

Trots att man godkände samarbetsprogrammet önskade utskottets medlemmar att få klarhet i om gränskommittéernas arbete och resurser, kopplat till det nordiska samarbetet, fungerar optimalt.

Därför beslutade utskottet att arbeta vidare med den Socialdemokratiska gruppens förslag om att utvärdera Gränskommittéernas arbete med sikte på att knyta det närmare upp mot de prioriteringar Nordiska rådet har för nordiskt samarbete.

Utskottet gav därför sekretariatet i uppdrag att sända ut ett höringsbrev till relevanta gränskommittéer samt inbjuda representanter från gränskommittéerna till utskottets möte för att skapa vidare kunskaper.

Av de tretton gränskommittéer som Nordiska ministerrådet finansierar har nio svarat på höringsbrevet.

På frågan om vilka aktiviteter som bedrivs i dag samt som man anser nödvändiga och är i linje med Nordiska rådets prioriteringar har respondenterna angett åtta av utskottets nio politikområden som områden de arbetar med.

Utskottet för tillväxt och utvecklings politikområden kopplat till gränskommittéernas arbete.

Politikområden	Antal	Procent
Näringslivspolitik	9	100 %
Regionalpolitik	9	100 %
Arbetsmarknadspolitik	8	89 %
Gränshinder/fri rörlighet	8	89 %
Grön omställning	7	78 %
Energipolitik	6	66 %
Transportpolitik	6	66 %
Digitalisering	1	11 %
Finanspolitik	0	0 %

I svaren kan man notera att COVID och tillitsproblematiken i samband med gränsnedstängningar är frågor som 7 gränskommittéer valt att prioritera i sitt arbete. När det gäller besöksnäring/turism har 6 av 9 gränskommittéer valt att prioritera turistnäringen.

När det gäller frågan om vilka nya aktiviteter, utifrån ett gränsregionalt- och nordiskt perspektiv, man anser vara mest betydelsefulla att starta upp i förhållande till den nordiska visionen har 4 av 9 respondenter efterlyst ett utökat samarbete mellan kommittéerna, Nordiska ministerrådet och Nordiska rådet. Detta i syfte att effektivisera arbetet och vara mer omställningsbara utifrån framtida behov.

Nordiska ministerrådets regionalsektor har, parallellt med att utskottets höringsbrev sänts ut till gränskommittéerna, genom en extern konsultbyrå (WSP i samarbete med Teknologisk institut) utvärderat det gränsregionala samarbetet i Norden, och utvecklat förslag till en ny samverkansmodell.

Förslag till ny samverkansmodell är med andra ord utförda av den externa konsultbyrån på uppdrag av regionalsektorn. Utvärderingen är de externa konsulternas analys och förslag och utvärderingen kommer att utgöra ett förslag till diskussion i Ämbetsmannakommittén för regionalpolitik (ÄK-R). Utvärderingen är således inte en indikation på att den framtida organisationen blir som konsulterna föreslagit.

Utvärderingen som utskottet önskade få har med andra ord gjorts samtidigt som utskottet förberett ett betänkande om en utvärdering av gränskommittéerna. Svaren från höringsbrevens finns som en del av underlaget till utvärderingen, vilket har gjorts i samråd med gränskommittéerna. Utskottet har orienterats om detta.

Eftersom Nordiska ministerrådets utvärdering är genomförd föreslår utskottet för tillväxt och utveckling att Nordiska rådet inte går vidare med medlemsförslaget.

Åland, den 29 juni 2022

Anders Eriksson (ÅF)

Anna Vikström (S)

Freddy André Øvstegård (SV)

Karianne B. Bråthen (A)

Kjell-Arne Ottosson (KD)

Liv Kari Eskeland (H)

Orla Hav (S)

Orrri Páll Jóhannsson (VG)

Per Olav Tyldum (Sp)

Tor André Johnsen (FrP)